Blogi

Kiinan varjopankkisektorin riskit kasvavat edelleen

Rahoitusvakaus, Kiinan talous | 01.06.2018 | Marja Nykänen

KIRJOITTAJA

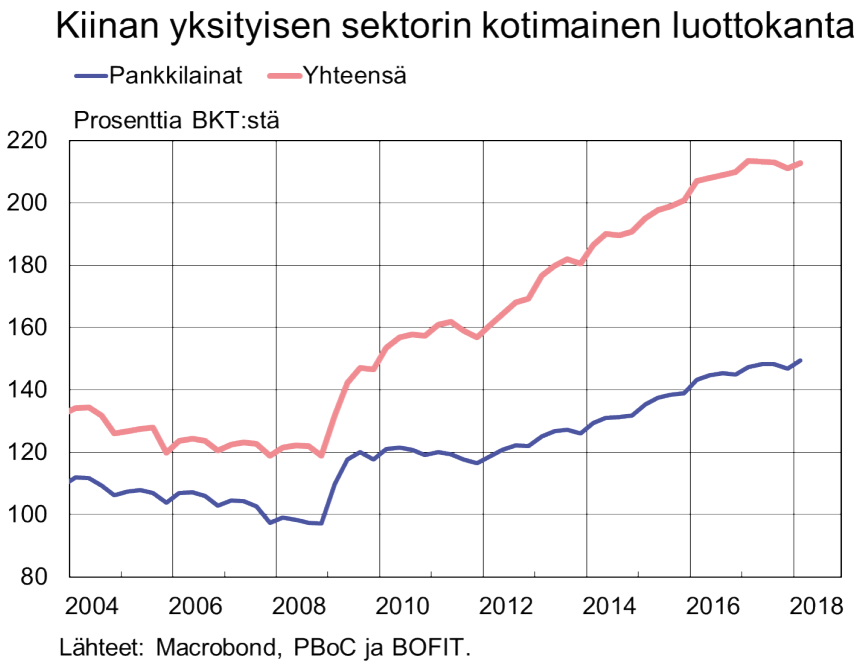

Marja Nykänen
Johtokunnan
varapuheenjohtaja

Kiinan lainanannon kasvun hidastuminen on hyvä asia, mutta varjopankkisektoriin liittyvät riskit ovat edelleen suuria ja huolestuttavan suurelta osin huonosti tunnettuja.

Viime aikoina Kiinan hallinto on pyrkinyt monin tavoin hidastamaan velkamäärän kasvua maassa. Keskuspankin seuraaman Total Social Financing -luottokannan suhde bruttokansantuotteeseen onkin ollut samalla tasolla jo neljän vuosineljänneksen ajan, mutta pankkilainojen suhde BKT:hen on jatkanut kasvuaan (kuvio). Yrityssektorin lainojen kasvu on painunut alle nimellisen bruttokansantuotteen kasvuvauhdin. Sekä kiinteistösektorin että infrastruktuuri-investointien lainoituksen kasvuvauhti hidastuu. Samaan aikaan kylläkin kotitalouksien lainanotto kasvaa nopeasti, alkuvuonna niiden luottokanta kasvoi yli 20 % vauhdilla.

Kuvio 1.

Lainanannon kasvun hidastuminen on hyvä asia, mutta varjopankkisektoriin liittyvät riskit ovat edelleen suuria ja huolestuttavan suurelta osin huonosti tunnettuja. Etenkin perinteisen pankkisektorin yhteydet muuhun rahoituksen välitykseen ovat edelleen vaikeita selvittää. Ilmeisesti suurimmat valtion pääosin omistamat pankit ovat tässä suhteessa paremmassa asemassa, ja niistä on saatavilla paremmin tietoa, mutta pienemmissä alueellisissa pankeissa on ongelmia. Varjopankkisektoriin liittyvien pankkien taseiden ulkopuolisten riskien kokonaismäärä on suuri, ja voi olla ettei valvontaviranomaisilla ole kunnon kokonaiskuvaa asiasta. Pankit innovoivat jatkuvasti erilaisia rahoitustuotteita, joiden päätarkoitus on kiertää viranomaisten määräyksiä mm. oman pääoman vaatimuksista.

Varjopankkisektorin ongelmiin ja riskeihin liittyvät läheisesti paikallistason vastuut ns. LGFV-yrityksissä (Local Government Financing Vehicle). Kiinan itärannikolla alueiden ja kaupunkien taloudellinen tilanne on suhteellisen hyvä, mutta Keski- ja Länsi-Kiinassa tilanne on monin paikoin selvästi heikompi. Sijoittajat ovat alkaneet kuitenkin nyt hinnoitella LGFV:eiden riskejä joukkovelkakirjalainamarkkinoilla enemmän markkinaperusteisesti, mikä kuvastaa sitä, että hallinnon ei enää uskota automaattisesti pelastavan kaikkia yrityksiä (tai niihin sijoittaneita). Vuonna 2016 kaikista tapauksista, joissa yritykset jättivät joukkovelkakirjalainansa maksamatta, noin puolessa sijoittajat loppujen lopuksi menettivät rahansa. Tämä saattaa vaikuttaa sijoittajien riskinottohalukkuuteen tulevaisuudessa ja lisätä heidän halukkuuttaan arvioida lainanottajien riskejä.

Kiinan varjopankkisektorin toiminta jää edelleen osin viranomaisten valvonnan ulkopuolelle, mikä muodostaa selkeän haavoittuvuuden Kiinan taloudelle. Viranomaiset ovat tiedostaneet asian, mutta tehokkaita toimenpiteitä tarvitaan vielä monella sektorilla. Yksityisen sektorin toimijat ovat vikkeliä käyttämään hyväkseen olemassa olevien sääntöjen aukkoja. Yksi keino riskien vähentämiseksi on markkinakurin lisääminen: sijoittajien oikeasti kokemien tappioiden toivotaan hillitsevän riskillisimpien hankkeiden rahoitusta.

Asiasanat

Kiina, luotot, pankkijärjestelmä, pankkivalvonta